Maahanmuuttovirasto
Migrationsverket
Finnish Immigration Service

TURVAPAIKKA-, MAAHANMUUTTO- JA KOTOUTTAMISRAHASTO
Euroopan unionin tuella

Lêpirsîna zarokên penaxwaz yên ku bêyî dêbavan hatine li Daîreya Koçberan

Tu hatî gazîkirin bo lêpirsîna penaberiyê li Daîreya Koçberan. Ev şîret behsa maf û peywirên te di lêpirsînê de dike. Wê li gel nûnera/ê xwe baş bixwîne. Eger pirsên te hebin, ji nûnera/ê xwe yan di lêpirsînê de ji karmendê Daîreya Koçberan bipirse.

Mebesta lêpirsînê çi ye?

- Te dawa penaberiyê li Fînlandayê kiriye. Di lêpirsînê de dê wan sebeban ji te bipirsin ka tu çima dawa penaberiyê ji Fînlandayê dijî û çima nikarî vegerî welatê xwe.
- Giring e ku tu hemû sebebên dawaya xwe di vê lêpirsînê de bibêjî. Eger hinek sebebên din piştî vê lêpirsînê peyda bibin yan bixwazî li ser sebebên pêştir agahiyên nû bidî, di zûtirîn demê de Daîreya Koçberan yan dadgeha birêvebera dawaya te haydar bike.

Di lêpirsînê de çi mafên te hene?

- Nûnera/ê te li gel te tê lêpirsînê.
- Te maf heye ku avukat jî li gel xwe bînî lêpirsînê.

7.2.2024 – kurmandzi
Asiakasohje: Ilman huoltajaa olevan lapsen turvapaikkapuhuttelu Maahanmuuttovirastossa

- Nûnera/ê te eger hewce be avukatekî peyda dikin. Eger nûnera/ê te avukatekî peyda nekin, em dikarin lêpirsînê bêyî avukat jî bikin.
- Di lêpirsînê de terciman heye. Karê terciman ew e ku her tiştê gotî bi bêalîtî wergerîne. Terciman dikare li wî cihî be yan jî li ser telefonê yan vîdyoyê be.
- Lêpirsker, terciman û parêzer xwedî wezîfeya parastina surran in anku nabe ew tiştên di lêpirsînê de bihîstî bo kesên din aşkere bikin, heta bo endamên malbata te jî. Belgenameyên li ser doza te bi surrî tên parastin. Tiştên ku tu behs bikî, dibe tesîrê li dawanameyên endamên malbata te jî bikin. Em dikarin tiştên tu behs dikî ji endamên malbata te jî veşêrin eger aşkerebûna wan dibe ziyanê yan metirsiyê bigihîne te yan kesûkarên te. Dikarî di lêpirsînê de nêrîna xwe li ser bibêjî.
- Daîreya Koçberan dikare hewl bide serperiştên te yên eslî bibîne. Mebest ji serperiştên eslî ew kes in ku li welatê te tu xwedî dikirî. Bo dîtinê tenê agahiyên zerûrî tên bikaranîn. Daîreya Koçberan hewla dîtinê wisa dide ku ziyan yan zerer negihin te yan mirovên te.

Di lêpirsînê de çi berpirsiyarên te hene?

- Berpirsiyariya te ye ku behsa wan halet û sebeban bikî ku çima dawa penaberiyê dikî. Behsa hemû sebebên heyî di lêpirsînê de bike.
- Bo te baş e ku herwiha behsa pirsgirêkên dijwar jî bikî. Mumkin e ku ew çaresaz bin li ser biryara ku bidin te.
- Rast bibêje. Eger tiştekî nizanî yan neyê bîra te, hewl nede ku bersivekê ji bal xwe ve çêkî. Bibêje ez nizanim yan nayê bîra min. Eger rast neaxivî, ew dikare bawerkirina bi gotinên te kêm bike.
- Di lêpirsînê de nav û dema jidayikbûna xwe rast bibêje. Eger belgenameyên ku nasnameya te bipeyitînin tine bin, divê hewl bidî wan peyda bikî û bigihînî Daîreya Koçberan. Ev belge bo nimûne belgeyên nasnameyê û belgeyên seferkirinê ne. Lê Daîreya Koçberan nikare te mecbûr bike wan peyda bikî eger ew bibe sebebê metirsiyê li ser te yan kesûkarên te. Eger bixwazî dûvre agahiyên nasnameya xwe tenê bi belgenameyên resmî yên hikûmî biguherînî.
- Daîreya Koçberan agahiyên nasnameya te di sicila karûbarên biyaniyan de qeyd dike ku tomareke hikûmî ye û di meşandina karûbarên dawanameyên te dixebitîne. Dayîna agahiyên şaş bo tomarên hikûmî tawan e û tê cezakirin.
- Dayîna agahiyên bo karbidestan nerast yên nasnameyî tawan e û tê cezakirin. Li Fînlandayê sinor berpirsiyariya tawanan 15 sal e.
- Bizane ku dayîna agahiyên nerast yan veşartina agahiyên rast dikare bibe sebebê wê yekê ku îqameya dayî te ji te bistînin yan birêvebirina dawa te aloztir bibe.

Çawa xwe bo lêpirsînê hazir bikî baş e?

- Berî lêpirsînê hemû şîretên karbidestan dayî te li gel nûnera/ê xwe bixwîne. Giring e ku tu belavokên derbarê rêkarên Dublînê binasî. Eger ew belavok li ba te nebin, dikarî wan ji malpera Daîreya Koçberan peyda bikî: migri.fi/esitteet. Belavok li bin sernavê "Turvapaikka ja Dublin-menettely" (Penaxwazî û rêkara Dublînê) ye.
- Eger ji ver sebebek maqûl hêvî bikî ku terciman an lêpirsker jin an mêr be, berî roja lêpirsînê bibêje nûnera/ê xwe. Ew dê hêviya te bigihîne Daîreya Koçberan. Daîreya Koçberan biryar dide ka sebeb maqûl e.
- Eger halê te yê laşî yan ruhî wisa be ku tesîrê li ser lêpirsînê bike, bibêje karmendekî kampa xwe. Karmend dikare bi izna te berî lêpirsînê wê bibêje Daîreya Koçberan.
- Kamp dê te wisa bişîne ku bigihî cihê lêpirsînê. Li gel rêberan berî roja lêpirsînê li ser hatinê bipeyivin.
- Xwarinê yan pare bo firavînê ji kampê bixwaze û li gel xwe bîne.
- Dermanê bi rojê bo te lazim bin li gel xwe bîne.
- Hemû wan belgename û îsbatan li gel xwe bîne ku têkilî dawa te ne.

Roja lêpirsînê li Daîreya Koçberan wiha bike

- Nikarî bêyî sebebekî rewa dema lêpirsîna xwe paş bixî. Eger roja lêpirsînê nexweş bî, yekser navenda pêşwazîkirina xwe agahdar bike. Divê tu gotareke hemşîreyan yan bijîşkan derbarê nexweşiya xwe bigihînî Daîreya Koçberan ne derengtir ji 1 hefteyê ji roja lêpirsînê ve. Eger bêyî sebebeke maqûl li lêpirsînê hazir nebî, dikarin bêyî lêpirsînê biryar were dayîn.
- Nûner û avukatên te li gel te beşdarî lêpirsînê dibin.
- Gava tu tê avahiyê Daîreya Koçberan, dikarin teftîşê li te bikin.
- Karta xwe ya mişteriyatiyê nîşanî dergehvanê Daîreya Koçberan bide.
- Tenê kesên gazîkirî dikarin bên avahiyê Daîreya Koçberan û kesên ku biryar li ser hatina wan li gel te hatiye dan.
- Eger bixwazî alîkarek li gel te bê, ew yan nûner dikare pêştir bi nivîskî ji Daîreya Koçberan daxwaz bike. Wek din lêpirsker biryarê dide ka alîkar dikare beşdar bibe yan na. Alîkar ne parêzer e û beşdarî ronkirina meseleyê nabe.
- Lêpirsker karmendekî Daîreya Koçberan e. Ew dikare li cih be yan bi riya vîdyoyê beşdar bibe.
- Lêpirsker dê li salona çavdêriyê gazî te, nûner û parêzerê te bike.
- Dengê lêpirsînê tê qeydkirin. Li odeyê herwiha kameraya çavdêriyê ya qeydker heye.
- Lêpirsîn hemû rojê vedikêşe. Di navberê de bêhnvedana firavînxwarinê û hinek bêhnvedanên din hene. Tu dikarî herdem dawa bêhnvedanê bikî.

- Eger hewce be, dikarin rojeke din lêpirsînê bidomînin. Hingê dê careke din gaziyek bo te bê.

Di lêpirsînê de çi dibe?

- Destpêkê lêpirsker dibêje ka di lêpirsînê de çi dibe û piştrast dike ku tu maf û peywirên xwe fehm dikî. Bipirse eger tiştekî fehm nekî. Bibêje eger ji terciman fehm nekî.
- Eger pêştir bi dûrûdirêjî li ser nasnameya te nehatibe pirsîn, lêpirsker wan pirsan dike. Ew dipirse ka malbata te kî ne, tu li kû derê jiyayî û bi çi rê hatî Fînlandayê. Lêpirsker herwiha hin tiştan ji te dipirse daku bizane ka dawanameya te li Fînlandayê were lêkolîn yan na.
- Piştî hingê dipirse tu çima ji welatê xwe reviyayî û çima nikarî vegerî. Tiştên ku bi serê te hatine bi rastgoyî behs bike û heta mumkin be bi hûrgilî.
- Lêpirsker çend pirsên deqîqker derbarê wan wan tiştan dipirse ku behs dikî. I rastgoyî bersivê bide. Bibêje eger tu nizanî yan nayê bîra te.
- Hinek pirsên gişti ji hemû penaxwazan tên kirin. Lêpirsker herwiha dipirse ka raya te li ser derkirina ji welatî û qedexekirina vegerînê çi ye.
- Nûner an parêzer nabe ku li ser navê te bersivan bide. Ew dikarin di dema lêpirsînê de te şîret bikin û bînin bîra te ku divê tu behsa tiştên giring bikî.

- Daîreya Koçberan dikare di lêpirsînê de derbarê mijarên tesîrker li ser biryarê ji te bipirse. Bo nimûne, eger şik hebe ku te li Fînlandayê tawanek kiriye yan tu hatî hukimdan, dibe ku tesîra wê li ser biryara Daîreya Koçberan hebe. Daîreya Koçberan di lêpirsînê de derfet dide ku tu nêrîna xwe li ser bibêjî.
- Lêpirsker li ser kompûterê dinivîse wan tiştên ku di lêpirsînê de tên axiftin. Navê wan têbîniyan bîrname ye. Dawiyê terciman dê bo te wê bîrnameyê bixwîne ku lêpirskerî nivîsiye. Eger xeletî tê de hebin, divê ku tu bibêjî lêpirskerî. Tu dikarî herwiha tiştan lê zêde bikî. Piştî wê bîrname tê îmzakirin û kopiyekê jê didin nûnera/ê te.

Daîreya Koçberan çawa biryarê dide?

- Li ser dawa te mumkin e ku mafê penaberiya navneteweyî yan îqameyê ji ber sebebên insanî yan ji ber qurbaniya bazirganiya bi mirovan bidin te.
- Daîreya Koçberan biryarê li ser agahiyên te di lêpirsîna penaberiyê de dayî û belgeyên din yên pêşkêşkirî dide. Daîreya Koçberan dikare bo biryarê li agahiyên giring ji çavkaniyên aşkere li bigere.
- Eger hewce be, Daîreya Koçberan dikare lêkolînê li ser orijînaliya belgenameyên te dayî bike. Karbidestên welatê te ti agahiyê ji wan wernagirin û ew lêkolîn nabin sebebê xeteriyê li ser te yan mirovên te.

- Eger paşî bixwazî zêdetir agahî yan belgeyan pêşkêş bikî, wan bide nûner yan avukatên xwe. Em li ser telefonê behsa mesela te nakin, çunkî em nikarin piştrast bin ka telefonker kî ye.
- Eger dawa te bêt redkirin, dikarin te vegerînin û hatina bo Fînlandayê û welatên din yên hevpeymanên Schengenê li te qedexe bikin.
- Eger te sebebekî nû bi dawakirina penaberiyê hebe piştî ku biryara Daîreya Koçber li ser dawanameya te bigihe hukmê qanûnê, di zûtirîn demê de dawayeke nû bike. Divê ku sebebekî maqûl hebe ku çima te berê behsa wan sebebên nû nekiriye. Sebeb divê tiştekî wisa be ku ne di bin tesîra te bi xwe de be. Piştî hingê Daîreya Koçberan dê lê binêre ya dawaya te qebûl bike yan na.